

Sygn. akt IC 1317/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2022 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący	Sędzia SO Dorota Krawczyk
Protokolant	Anna Frankowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 31 maja 2022 roku w P.

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko Gminie T.

o odszkodowanie

1. Zasadza od pozwanej Gminy T. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 7.757.716,00zł (siedem milionów siedemset pięćdziesiąt siedem tysięcy siedemset szesnaście złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 16 sierpnia 2019 roku do dnia zapłaty;
2. oddala powództwo w pozostałej części;
3. nakazuje ściągnąć od pozwanej Gminy T. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. kwotę 13.678,53zł (trzynaście tysięcy sześćset siedemdziesiąt osiem złotych 53/100) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa od uwzględnionej części powództwa;
4. nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim kwotę 4.805,97zł (cztery tysiące osiemset pięć złotych 97/100) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa od oddalonej części powództwa;
5. zasadza od pozwanej Gminy T. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 100.808,16zł (sto tysięcy osiemset osiem złotych 16/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sędzia SO Dorota Krawczyk

Sygn. akt I C 1317/19

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 16.08.2019 roku powódka (...) Sp. z o.o. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanej Gminy T. kwoty 10.469.207,00zł (dziesięć milionów czterysta sześćdziesiąt dziewięć tysięcy dwieście siedem złotych) z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 16.08.2019 roku do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości potrójnej stawki minimalnej oraz kwoty 17 zł tytułem uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

W uzasadnieniu strona powodowa wskazała, iż niniejsze powództwo o zapłatę stanowi kontynuację czasową roszczenia odszkodowawczego, które zostało wytoczone w marcu 2015 roku przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny pod sygn. akt IC 546/15. W pozwie z marca 2015 roku Powódka dochodziła od Gminy T. jak i Skarbu Państwa solidarnie kwoty 4.588.403,00 złotych wraz z odsetkami ustawowymi. Podstawowym dokumentem załączonym wówczas do pozwu był prawomocny skazujący wyrok karny Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 16 grudnia 2011 roku IV Wydział Karny w sprawie za sygn. akt IV Ka 381/11 wraz z uzasadnieniem a także prywatna ekspertyza R. T. wykazująca wysokość strat Spółki (...) za lata 2006 – 2010 w związku z wydaniem bezprawnych decyzji administracyjnych przez Wójta Gminy T. tj. decyzji Wójta Gminy T. nr 140/00/03 z dnia 18 czerwca 2003 roku jak i decyzji z nr (...) z dnia 21 sierpnia 2003 roku i tym samym wywołaniu stanu bezprawności w postaci funkcjonowania w obiegu gospodarczym obiektu budowlanego (stacja paliw z budynkiem handlowo gastronomicznym) należącego do Spółki (...) – NAFTA, który nigdy nie powinien zgodnie z prawem powstać ze względu na naruszenie przepisów Rozporządzenia Ministra Transportu i (...) z dnia 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999r. Nr 43, poz. 430 z póź. zm.). Jedyną różnicą pomiędzy niniejszym powództwem a sprawą wytoczoną przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim I Wydział Cywilny pod sygn. akt IC 546/15 jest okres dochodzonego odszkodowania tj. powódka dochodzi odszkodowania za lata 2011-2018, w poprzednim zaś pozwie dochodziła odszkodowania za lata 2006-2010.

W dniu 12.09.2019 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym w sprawie sygn. akt I Nc 157/19, od którego to nakazu strona pozwana złożyła skutecznie sprzeciw (k. 515, sprzeciw k. 523-554/).

W sprzeciwie strona pozwana wносиła o oddalenie powództwa, kwestionowała opinię prywatną R. T., podniosła zarzut przedawnienia roszczeń, kwestionowała odpowiedzialność pozwanej Gminy na podstawie art. 420¹ § 1 kc podnosząc, że nie została spełniona żadna przesłanka odpowiedzialności, podniosła zarzut naruszenia prawa podmiotowego przez powódkę powołując się na art. 5 kc, wskazała że żądanie 10 milionów złotych, bez względu na to, jaką wysokość szkody powódka będzie w stanie udowodnić – należy uznać za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, że przepis § 123 Rozporządzenia został uchylony.

Pełnomocnik powoda popierał powództwo.

Pełnomocnik pozwanego wnosił o jego oddalenie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka (...) Sp. z o.o. w W. posiada dwie stacje paliw wraz z infrastrukturą do obsługi podróżnych, położone w miejscowościach S. i W., po przeciwległych stronach drogi krajowej nr (...) W. – W..

/niesporne/

W grudniu 2005 r. przy pasie drogi krajowej nr (...). w kierunku W. w odległości około 2 km przed obiektem powódki powstała stacja paliw wraz z infrastrukturą do obsługi podróżnych należąca do L. K. i S. S. prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą (...) – N. ” (...) spółka jawna.

/niesporne/

Wojewoda (...) decyzją Nr (...) z 4 listopada 2002 r. udzielił L. K. i S. S. pozwolenia na budowę zjazdu publicznego z prawej jezdni drogi krajowej nr (...) W. – W., w km 101+690,25 poprzedzonego pasem wyłączenia do projektowanego obiektu obsługi uczestników ruchu w miejscowości W. oraz na budowę wyjazdu publicznego z w/w obiektu na prawą stronę drogi Nr (...) +863,50 z pasem włączenia wraz z budową projektowanych urządzeń odwadniających.

Decyzja stała się ostateczna z dniem 26 listopada 2002 r. Projektowany obiekt obejmował bar, sklep, motel, warsztat samochodowy i parking.

/niesporne/

Wójt Gminy T. decyzją nr (...) z 18 czerwca 2003 r. udzielił L. K. i S. S. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) –N.” (...) spółka jawna pozwolenia na budowę obiektu obsługi uczestników ruchu wraz z infrastrukturą towarzyszącą, nazwanego M. (...) obejmującego w/w obiekty na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów od (...) do (...) w miejscowości W. przy drodze krajowej nr (...), km 101+690,25, a następnie **decyzją nr (...) z 21 sierpnia 2003 r. rozszerzył decyzję nr (...) poprzez dodanie pozwolenia na budowę stacji paliw i stacji (...).**

/niesporne/

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Ł. we wniosku z 4 października 2004 r. domagała się stwierdzenia nieważności decyzji Wójta Gminy T. nr (...). Decyzją z 27 grudnia 2004 r. Nr 87/04 Wojewoda (...) odmówił stwierdzenia nieważności przedmiotowej decyzji. Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego decyzją z 17 marca 2006 r. znak: (...) wydaną na skutek odwołania Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Ł. od decyzji Wojewody (...) nr 87/04, umorzył postępowanie organu I instancji, w uzasadnieniu wyjaśniając, że Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Ł. nie jest stroną w rozumieniu art. 28 kpa w postępowaniu dotyczącym budowy stacji paliw znajdującej się poza pasem drogowym, przy drodze krajowej nr (...) w miejscowości W.. Wydana decyzja nie dotyczy bezpośrednio zarządcy drogi i brak jest wskazania, że jej rozstrzygnięcie powoduje ograniczenie lub zniesienie jego prawa. Rozpoznanie wniosku pochodzącego nie od strony czyni postępowanie prowadzone z tego wniosku bezprzedmiotowym, co skutkowało koniecznością umorzenia postępowania przed organem szczebla wojewódzkiego.

/niesporne/

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 16 grudnia 2011 r. sygn. akt IV Ka 381/11 po rozpoznaniu apelacji wniesionych od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 9 marca 2011 r. sygn. akt II K 477/09:

- zmienił zaskarżony wyrok m. in. w stosunku do oskarżonego P. Z. (1) w ten sposób, że w miejsce czynu IV przypisanego w punkcie 5 (ustęp pierwszy) wyroku uznał go za winnego tego, że w P. woj. (...) będąc funkcjonariuszem publicznym Kierownikiem Referatu ds. (...) Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Ł. nie dopełnił obowiązków służbowych w ten sposób, że nadzorując i biorąc udział w postępowaniach: z wniosku inwestorów (L. K. i S. S.) z dnia 26.09.2002r. zakończonego Decyzją nr (...) z dnia 04.11.2002r. w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego oraz wydania pozwolenia na budowę oraz z wniosku Generalnej dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł. z dnia 18.10.2004r. zakończonego decyzją nr (...) z dnia 27.12.2004r., odmawiającej stwierdzenia nieważności decyzji nr (...) Wójta Gminy T. M.. wbrew art. 24§3 kpa i obowiązkowi obiektywizmu (art. 7 kpa) nie poinformował przełożonego, iż uczestniczył w tworzeniu dokumentacji projektu budowlanego stacji paliw w miejscowości W., niezbędnej do uzyskania stosownych pozwoleń budowlanych, będących jednocześnie przedmiotem postępowań administracyjnych, co wskazywało na istotne wątpliwości co do jego bezstronności w sprawach zawisłych przed organem publicznym, z uwagi na konflikt interesów, czym działał na szkodę interesu publicznego, tj. popełnienia czynu wyczerpującego dyspozycję art. 231 § 1 kk i za to na podstawie art. 231 § kk w zw. z art. 58§3 kk wymierzył mu karę 150 stawek dziennych grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, a w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego P. Z. (1) utrzymał w mocy;

- zmienił zaskarżony wyrok m. in. w stosunku do oskarżonego I. N. w ten sposób, że w miejsce zarzucanego mu czynu VI przypisanego w punkcie 7 wyroku uznał go za winnego tego, że w okresie od 13.03.2003r. do 21.08.2003r. w T. będąc funkcjonariuszem publicznym - Wójtem Gminy T. M.. przekroczył swoje uprawnienia oraz nie dopełnił obowiązków przy wydaniu decyzji administracyjnych z wniosku L. K. i S. S. z dnia 19.12.2000r. o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę stacji płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą we wsi W. _w ten sposób, że **nie**

umorzył tego postępowania w związku z otrzymaniem postanowienia Wojewody (...) nr (...) z dnia 28.06.2001r. odmawiającej inwestorowi zgody na odstępstwo od przepisów określonych w §111 ust 2 i § 123 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, najpóźniej po złożeniu przez inwestorów wniosku o podjęcie zawieszono postępowania administracyjnego, natomiast w dniu 13.03.2003r. „wznowił” to postępowanie pomimo negatywnego rozstrzygnięcia ministra odnośnie zgody na powyższe odstępstwo, następnie w dniu 18 czerwca 2003 roku wydał decyzję nr (...) stanowiącą pozwolenie na budowę obiektów budowlanych w postaci budynku handlowo gastronomicznego, zbiornika gazu, zbiornika podziemnych wód deszczowych, separatora ropopochodnych, zbiornika na ścieki bytowe, dróg wewnętrznych, czym samowolnie zmienił zakres inwestycji ujęty we wspomnianym wniosku inwestorów, a następnie w dniu 21 sierpnia 2003 roku wydał decyzję nr (...) stanowiącą decyzji nr (...) poprzez dodanie pozwolenia na budowę stacji paliw, czym naruszył art. 32 ust. 1 punktu 2 prawa budowlanego z uwagi na brak ważności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz nie uzyskanie przez inwestora wymaganych uzgodnień w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł., ponadto wydał ją nie posiadając w dokumentacji projektowanej rozwiązań drogowych w zakresie obsługi komunikacyjnej stacji paliw, czym działał na szkodę interesu publicznego, a także interesu Spółki z o.o. (...) z siedzibą w W., tj. popełnienia czynu z art. 231 §1 kk i za to na podstawie art. 231 §1 kk i wymierzył mu karę sześciu miesięcy pozbawienia wolności, w pozostałej części zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego I. N. utrzymał w mocy;

- zmienił zaskarżony wyrok w stosunku do oskarżonego G. S. w ten sposób, że w miejsce czynu VII przypisanego w punkcie 10 wyroku uznał go za winnego tego, że: w okresie od 13 marca 2003r. do 10 września 2003r. w T., woj. (...), będąc funkcjonariuszem publicznym, inspektorem budownictwa i gospodarki przestrzennej w Urzędzie Gminy w T. biorąc udział w postępowaniu administracyjnym w sprawie z wniosku L. K. i S. S. z dnia 19.12.2000r. o wydanie decyzji o pozwoleniu na budowę stacji paliw płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą we wsi W. przekroczył swoje uprawnienia i nie dopełnił obowiązków podejmując czynności niezbędne do załatwienia sprawy przez organ gminy w ten sposób, że w opracowaniach decyzji administracyjnych nie umorzył tego postępowania w związku z otrzymaniem postanowienia Wojewody (...) nr (...) z dnia 28.06.2001r. odmawiającej inwestorowi zgody na odstępstwo od przepisów określonych w §111 ust. 2 i §123 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, najpóźniej po złożeniu przez inwestorów wniosku o podjęcie zawieszono postępowania administracyjnego, natomiast w dniu 13.03.2003 r. „wznowił” to postępowanie pomimo negatywnego ministra odnośnie zgody na powyższe odstępstwo, następnie opracował decyzję nr (...) stanowiącą pozwolenie na „budowę obiektów budowlanych w postaci budynku handlowo - gastronomicznego, zbiornika gazu, zbiornika podziemnych wód deszczowych, separatora ropopochodnych, zbiornika na ścieki bytowe oraz dróg wewnętrznych, w której samowolnie zmienił zakres inwestycji ujęty we wspomnianym wniosku inwestorów, a następnie opracował decyzję nr (...) stanowiącą rozszerzenie decyzji nr (...) poprzez dodanie pozwolenia na budowę stacji paliw, czym naruszył art. 32 ust. 1 punkt 2 prawa budowlanego z uwagi na brak ważności decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz nie uzyskanie przez inwestora wymaganych uzgodnień w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł., opracował ją, nie posiadając w dokumentacji projektowej rozwiązań drogowych, w zakresie obsługi komunikacyjnej stacji paliw, ponadto w dniu 10.09.2003 roku nadał jej klauzulę wykonalności, czyniąc ją prawomocną, pomimo, iż nie miał dowodu doręczenia jednej z oznaczonych stron tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł., czym działał na szkodę interesu publicznego, a także interesu spółki z o.o. (...) z siedzibą w W., tj. popełnienia czynu z art. 231 § 1 kk i za to na podstawie art. 231 § 1 kk wymierzył mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, a w pozostałej części zaskarżony wyrok wobec G. S. utrzymał w mocy.

Odnosząc się do kwestii skutków czynów ostatecznie przypisanych w/w oskarżonym, Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w uzasadnieniu rozstrzygnięcia podniósł, że **oskarżeni I. N. i G. S. działali na szkodę interesu publicznego. Dodatkowym (ubocznym) przedmiotem ich zachowania było działanie na szkodę interesów gospodarczych spółki (...)**. Z założenia jeśli nowa stacja paliw powstaje po tej samej stronie drogi w bliskiej odległości, to będzie odbierała znaczną część klientów stacji, która jest za nią (niezależnie od polityki ekonomicznej). Istnienie konkurencji to możliwa, dopuszczalna i wręcz pożądana sytuacja w obrocie gospodarczym.

Czym innym jest jednak, gdy „konkurencja” powstaje na skutek nierespektowania prawnych ograniczeń. Spółka (...) wybudowała i prowadziła stację paliw w zaufaniu do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i informacji udzielanych jej wielokrotnie przez zarządcę drogi, przy której znajduje się stacja i organ na szczeblu ministerialnym – o niemożliwości powstania ewentualnej konkurencyjnej stacji w odległości paliw w odległości mniejszej niż 5 km – po tej samej stronie jezdni. W przedmiotowej sprawie naruszono gwarancje spółki (...) do przewidywalnego funkcjonowania w obrocie gospodarczym. Inkryminowane zachowania oskarżonych doprowadziły do zlokalizowania wbrew istniejącym uwarunkowaniom nowej stacji paliw, czyli nieuniknionego odbierania jej klientów przez tak powstałą konkurencję i przy uwzględnieniu specyficznego (konfliktowego) usytuowania drugiej stacji. ***Istotą czynu oskarżonych jest narażanie spółki na realne niebezpieczeństwo powstania szkody poprzez możliwość zmniejszenia się jej dochodów.***

Uzasadniając natomiast nieuwzględnienie w opisie czynu ostatecznie przypisanego oskarżonemu P. Z. (2) działania na szkodę interesu (spółki (...)), Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wskazał, że zarzut nie precyzował na czym to działanie miało polegać, natomiast w motywach zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy w tym zakresie ogólnikowo odwołał się do przyczyn, które zostały omówione przy ocenie zachowań współoskarżonych I. N. i G. S., a nie były bezpośrednio związane ze specyfiką czynności sprawczych P. Z. (2). W braku środka odwoławczego na niekorzyść oskarżonego jego sytuacja w postępowaniu odwoławczym nie może ulec pogorszeniu w jakimkolwiek punkcie. Nakłada to na sąd obowiązek powstrzymania się od dokonania posunięć – w tym również w sferze ustaleń faktycznych – powodujących, a nawet mogących powodować negatywne skutki w sytuacji prawnej oskarżonego.

/dowód: okoliczności niesporne, kserokopia odpis wyroku z uzasadnieniem Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z 16.12.2011 r. sygn. akt IV Ka 381/11 k.64-176/

Wyrokiem z dnia 7 grudnia 2016 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim, sygn. akt I C 546/15, w sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko Gminie T. i Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Wojewodę (...) o zapłatę

1. zasądził od pozwanej Gminy T. na rzecz powódki (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 4 068 445, 28 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 grudnia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;
2. oddalił powództwo w pozostałej części w stosunku do pozwanej Gminy T. oraz w całości stosunku do pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...);
3. zasądził od pozwanej Gminy T. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 117 373, 15 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
4. zasądził od powódki (...) Sp. z o.o. w W. na rzecz pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez Wojewodę (...) kwotę 2 685,45 złotych tytułem zwrotu wydatków, a na rzecz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa kwotę 7 200 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu Sąd Okręgowy wskazał, iż powództwo jest częściowo zasadne w stosunku do pozwanej Gminy T..

Sąd Okręgowy oparł się w kwestii wysokości szkody na opinii biegłego nauk ekonomicznych dr J. K., który sporządził opinię pisemną oraz dwie opinie uzupełniające, w tym opinię złożoną na rozprawie. Opinia opiera się na analizie porównawczej opartej na obiektywnych i sprawdzalnych danych tj. wyników finansowo – księgowych obiektu powódki oraz obiektywnych informacji liczbowych dotyczących krajowego rynku paliw. Pozwani nie zaproponowali żadnej innej równie przejrzystej metody oszacowania szkody, opartej na porównaniu wyników ekonomicznych obiektu powódki z wiarygodnymi danymi ekonomicznymi pochodzącymi z innego rynku. W ocenie Sądu jedyną alternatywną metodą byłoby porównanie wyników ekonomicznych obu obiektów powódki położonych po przeciwległych stronach drogi krajowej nr (...). Żaden z pozwanych nie wniósł jednak o dokonanie oszacowania za pomocą takiej metody.

Sąd Okręgowy oddalił wnioski pozwanych o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego w celu ustalenia wysokości szkody z uwzględnieniem założenia, że inna stacja zostałaby zlokalizowana w odległości zgodnej z przepisami rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. Wówczas stacja paliw powódki nie funkcjonowałaby w warunkach konkurencji ze strony obiektu zlokalizowanego w odległości 5 km.

W granicach ustalonego stanu faktycznego podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej Gminy stanowią czyny niedozwolone popełnione przez I. N. piastującego funkcję wójta, czyli organu Gminy oraz G. S. będącego pracownikiem Urzędu Gminy. Czyny niedozwolone polegały na popełnieniu przestępstw stypizowanych w art. 231§1 k.k. poprzez przekroczenie uprawnień oraz nie dopełnienie obowiązków przy wydaniu decyzji administracyjnych z wniosku L. K. i S. S. z dnia 19.12.2000r. o pozwoleniu na budowę stacji paliw płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości W.. Popęlnienie przestępstw zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym wydanym w postępowaniu karnym, którego ustalenia na podstawie art. 11 k.p.c. są wiążące w niniejszym postępowaniu. Wbrew zatem zapatrywaniu pozwanej Gminy jej odpowiedzialność odszkodowawcza nie była wprowadzona z samego faktu wydania ostatecznej decyzji administracyjnej, ale bezprawnych, a przy tym zawinionych, działań i zaniechań, których dopuścili się konkretni funkcjonariusze publiczni przy jej wydaniu. W związku z tym podstawą prawną odpowiedzialności pozwanej Gminy jest art. 417 § 1 k.c., który stanowi generalną podstawę odpowiedzialności za wszystkie niezgodne z prawem i zaniechania przy wykonywaniu władzy publicznej.

Następstwem bezprawnych i zawinionych zachowań funkcjonariuszy publicznych, za których pozwana Gmina ponosi odpowiedzialność, było wydanie decyzji Wójta Gminy T. z 21 sierpnia 2003 r. Nr 94/03 i poprzedzającej jej decyzji tego organu z 18 czerwca 2003 r. Nr 140/00/03 o pozwoleniu na budowę stacji paliw płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości W., a w konsekwencji powstanie tego obiektu i jego funkcjonowanie od grudnia 2005 r. w odległości 2 przed obiektem powódki. W związku z funkcjonowaniem obiektu wzniesionego na podstawie tych decyzji powódka (...) Sp. z o.o. w W. utraciła w latach 2006 -2010 r. korzyści w łącznej wysokości 3.310.020,67 PLN netto. Nowa stacja paliw wraz z infrastrukturą towarzyszącą poprzedza obiekty obsługi podróżnych należące do powódki, jest zlokalizowana w bliskiej odległości, po tej samej stronie drogi jednokierunkowej i adresuje swoją ofertę do tej samej grupy konsumentów. Tym samym prowadzi działalność konkurencyjną w stosunku do działalności powódki. Z założenia następstwem konkurowania dwóch pomiotów gospodarczych jest konieczność obniżenia ceny za usługi bądź też utrata części klientów.

Pomiędzy bezprawnymi i zawinionymi zachowaniami I. N. i G. S., a szkodą poniesioną przez powódkę istnieje adekwatny związek przyczynowy. Gdyby I. N. oraz G. S. nie popełnili przestępstwa, czyli działali w granicach swoich uprawnień oraz obowiązków, G. S. opracowałby postanowienie o umorzeniu postępowania z wniosku L. K. i S. S. o wydanie pozwolenia na budowę, a I. N. wydałby takie postanowienie, w związku z otrzymaniem postanowienia Wojewody (...) nr (...) z dnia 28 czerwca 2001 r. odmawiającej inwestorowi zgody na odstępowanie od przepisów określonych w 111 ust 2 i S 123 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, a ponadto mimo wznowienia postępowania, nie doszłoby do opracowania oraz wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, ze względu na brak ważnej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, nieuzyskanie przez inwestora wymaganych uzgodnień w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł. oraz brak w dokumentacji projektowej rozwiązań drogowych w zakresie obsługi komunikacyjnej stacji paliw. Dodatkowo G. S. nie nadałaby decyzji klauzuli wykonalności, nie mając dowodu jej doręczenia jednej z oznaczonych stron tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł.. W konsekwencji nie powstałby obiekt obsługi podróżnych ze stacją paliw w miejscowości W., którego funkcjonowanie stało się przyczyną utraty korzyści przez powódkę w latach 2006-2010 w wysokości 3.310.020,67 PLN netto.

Ustalona wysokość utraconych korzyści stanowi sumę utraconych marż netto (pomniejszonych o podatek dochodowy od osób prawnych przy stopie 19 %). Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.1994 r., Nr 121, poz. 591) uzyskane odszkodowanie ewidencjonuje się w rachunku zysków i strat w pozycji

„pozostałe przychody operacyjne”. Zgodnie z art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992r. o podatku dochodowym od osób prawnych (tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1888) przychodami podlegającymi opodatkowaniu, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4 oraz art. 14 są w szczególności otrzymane pieniądze, wartości pieniężne, w tym również różnice kursowe. Wyłączenia przedmiotowe zawarte w ust. 4 przepisu nie obejmują odszkodowań. Powódka będzie miała zatem obowiązek uiszczenia podatku dochodowego w wysokości 19 % od kwoty przyznanego odszkodowania. Jeżeli odszkodowanie odpowiadałoby utraconym marżom netto, to po pomniejszeniu o uiszczony podatek, nie rekompensowałoby w całości poniesionej szkody. W związku z tym pełne odszkodowanie powinno być ustalone na podstawie utraconego wyniku finansowego przed opodatkowaniem (marż brutto) czyli w kwocie 4.068.445,28 zł.

Powództwo wniesione przeciwko Gminie T. było w pozostałej części niezasadne i podlegało oddaleniu.

Powództwo wniesione przeciwko Skarbowi Państwa było niezasadne w całości. Z woli powódki podstawa faktyczna zgłoszonego roszczenia została ograniczona do treści wyroku skazującego wydanego w postępowaniu karnym. Wyrokiem tym funkcjonariusz publiczny, za którego odpowiedzialność ponosi Skarb Państwa, został skazany za to, że nadzorując i biorąc udział w postępowaniach: z wniosku L. K. i S. S. z dnia 26.09.2002 r. zakończonego Decyzją nr (...) z dnia 04.11.2002r. w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego oraz wydania pozwolenia na budowę oraz z wniosku Generalnej dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, w Ł. z dnia 18.10.2004r. zakończonego decyzją nr (...) z dnia 27.12.2004r., odmawiającej stwierdzenia nieważności decyzji nr (...) Wójta Gminy T. M.. wbrew art. 24§ 3 kpa i obowiązкови obiektywizmu wynikającemu z art. 7 kpa nie poinformował przełożonego, iż uczestniczył w tworzeniu dokumentacji projektu budowlanego stacji paliw w miejscowości W., niezbędnej do uzyskania stosownych pozwoleń budowlanych, będących jednocześnie przedmiotem postępowań administracyjnych, co wskazywało na istotne wątpliwości co do jego bezstronności w sprawach zawisłych przed organem publicznym, z uwagi na konflikt interesów, czym działał na szkodę interesu publicznego.

W granicach powyższej podstawy faktycznej kluczowe znaczenia ma kwestia związku przyczynowego między bezprawnym i zawinionym zaniechaniem P. Z. (2), a szkodą poniesioną przez powódkę. Wbrew przekonaniu powódki z treści wyroku skazującego wdanego w postępowaniu karnym nie wynika, że przestępstwo popełnione przez P. Z. (2) wyrządziło szkodę powódce. Sąd w Piotrkowie Trybunalskim dokonując zmiany zaskarżonego wyroku Sądu I instancji w zakresie czynu przypisanego P. Z. (2) nie uwzględnił w jego opisie działania na szkodę powódki. W części motywacyjnej uzasadnienia wskazał, że zarówno zarzut jak i argumentacja Sądu Rejonowego nie precyzowały na czym polegało działanie na szkodę powódki.

Jednocześnie z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim (s. 63) wynika, że decyzja Wojewody (...) Nr (...) z 4 listopada 2002 r. dotyczyła pozwolenia na budowę zjazdu i wjazdu publicznego z prawej jezdni drogi krajowej nr (...) W. –W. do obiektu obsługi uczestników ruchu bez stacji benzynowej. Nadto jak przyjął sąd orzekający w postępowaniu karnym, decyzja ta nie mogła stanowić uzgodnienia, o którym mowa w art. 32 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane w postępowaniu dotyczącym wniosku inwestora z dnia 25 lipca 2003 r., który obejmował stację benzynową. Tym samym decyzja ta nie stanowiła podstawy wzniesienia samych obiektów obsługi uczestników ruchu, których funkcjonowanie było źródłem szkody. Ponadto powódka nie wykazała, że decyzje Wojewody (...) Nr (...) z dnia 4 listopada 2002 r. oraz Nr 87/04 z dnia 18 października 2004 r. zostały wdane z naruszeniem prawa, a tym samym, że brak wyłączenia się P. Z. (2) z obu postępowań, miał wpływ na treść tych decyzji. Pozwany Skarb Państwa w odpowiedzi na pozew przytoczył okoliczności dotyczące przebiegu postępowań administracyjnych toczących się z udziałem P. Z. (2), którym powódka nie zaprzeczyła. Z okoliczności tych wynika, że decyzja Wojewody (...) Nr 87/04 z 27 grudnia 2004 r. była przedmiotem kontroli instancyjnej, w wyniku której postępowanie w sprawie zostało umorzone, z uwagi na to, że wnioskodawca nie miał przymiotu strony. Tym samym brak wyłączenia z postępowania P. Z. (2) nie miał wpływu na wynik postępowania.

Sąd stosunkowo rozdzielił koszty procesu.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2017r. Sąd Apelacyjny w Łodzi na skutek apelacji pozwanej Gminy T. od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 7 grudnia 2016r., sygn. akt. I C 546/15 oddalił apelację i obciążył pozwaną Gminę T. kosztami postępowania apelacyjnego.

Wyrokiem z dnia 23 maja 2019 roku Sąd Najwyższy w sprawie sygn. akt II CSK 360/18 oddalił skargę kasacyjną pozwaną Gminy T. i obciążył Gminę kosztami postępowania kasacyjnego.

/dowód: kserokopia wyroku Sądu Rejonowego z uzasadnieniem k. 664-727, kserokopia wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. z uzasadnieniem k. 179-215, kserokopia wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z uzasadnieniem k. 217-245, zdjęcia skargi kasacyjnej k. 613-647, kserokopia wyroku SN z uzasadnieniem k. 247, k. 649-663 /

Powódka już od 2004 roku informowała pozwaną Gminę o narażeniu Gminy na wielomilionowe straty w postaci odszkodowania dla powódki z uwagi na ww. decyzje, zwracała się do Prokuratury.

/dowód: pisma k. 732-736, k. 917-924/

A. M. jest skarbnikiem pozwanej gminy od 2008 roku. Wypłata odszkodowania dla powoda następowała w dwóch transzach: pierwsza w grudniu 2017 roku, druga 31 stycznia 2018 roku. Odszkodowanie sfinansowane było kredytem w wysokości czterech milionów złotych. Poprzednie odszkodowanie zostało wypłacone.

Na rok 2020 zaplanowany deficyt w pozwanej Gminie to 10 mln zł. Pozwana Gmina wiedziała o roszczeniach powoda, ale nie była przygotowana na rząd takiej wielkości odszkodowania, myśleli o tysiącach zł, nie o milionach zł.

/dowód: zeznania świadka A. M. k. 772-773/

Strona powodowa dowiedziała się, o tym, że w pozwanej Gminie są podejmowane decyzje niezgodne z prawem w 2004 roku. Dostali pismo od Ministra Infrastruktury na wniosek powoda ze stanowiskiem odmawiającym odstępstwa i złożyli zawiadomienie do Prokuratury. Sąd wydał wyrok karny skazujący urzędników. Powódka złożyła natychmiast wniosek do obecnego wójta Gminy o usunięcie z obrotu prawnego decyzji, która została wydana w związku z popełnieniem przestępstwa. Wójt odmówił.

W postępowaniu administracyjnym spółka (...) nie była stroną przy wydaniu decyzji przy wydaniu, których popełniono przestępstwo. W związku z tym, że udziałowiec spółki (...) pan L. posiadał działkę w bezpośrednim sąsiedztwie budowanego nielegalnie obiektu uzyskał przymiot strony postępowania.

Na odcinku S8 między T. a P. była tylko i wyłącznie wykonywania modernizacja węzłów. Na tym odcinku drogi były pasy wyłączenia i węzły, główna droga nie była robiona, gdyż była w nawierzchni betonowej zrobiona w 2004 roku. Remont trwał około 1 rok.

W 2005 była stacja (...), teraz powodowa Spółka jest od 2012 roku w Lotosie. Między W. a C. jest jedynym Lotosem. Większość przychodów jest ze sprzedaży oleju napędowego. Głównym czynnikiem decyzyjnym jest cena paliwa. Przed konkurencyjną stacją jest baner reklamowy powódki. Jest on od około 2014-2015 roku, jest to słup cenowy o wysokości 12 metrów.

Przyczyną spadku dochodów stacji benzynowej z infrastrukturą powoda jest działanie stacji benzynowej powstałej w wyniku decyzji wydanych z udziałem przestępstwa popełnionego przez wójta Gminy T. M.. i urzędników Gminy przy wydawaniu decyzji.

/dowód: zeznania powoda k. 1223-1225/

Obecny wójt Gminy T. M.. F. S. pracuje w Gminie od 01.01.2007 roku. Najpierw jako zastępca wójta I. N., potem jako wójt gminy. Od 1990 do 2006 roku był radnym, przewodniczącym rady, wiceprzewodniczącym rady. Sprawę zna ze strony poprzedniego wójta pana I. N..

Sprawa ciągnęła się od 1999 roku. Firma (...) została poinformowana przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad, że takie przedsięwzięcie gospodarcze będzie miało w tamtym rejonie miejsce. (...) to oddzielna spółka, połączyli się z A. około 2003 roku. W 1999 roku wójt wydał decyzje o warunkach zabudowy dla spółki (...) i wówczas od tych warunków zabudowy odwoływał się pan L., który był współnikiem w spółce (...). Pierwsza decyzja wójta to było pozwolenie na budowę bez stacji paliw. Następna decyzja wójta była z pozwoleniem na budowę stacji paliw.

Obecny wójt jest wójtem od 2011 roku. Miał wiedzę na temat wyroków sądów karnych skazujących funkcjonariuszy publicznych odpowiedzialnych za wydane decyzje.

Zasądzenie od pozwanej Gminy żądanej kwoty odszkodowania to dla pozwanej gminy doprowadzenie do bankructwa. Gmina zainwestowała w infrastrukturę gminną: w uzbrojenie terenów budownictwa mieszkaniowego, licząc na dochody z podatków PIT. Polski Ład wprowadził zasadę taką, że gminy będą miały zredukowane wpływy z podatków PIT. Na tym etapie w 2022 roku Gmina ma dochody z PIT na poziomie 2019 roku, czyli nie ma 4 mln zł. Nadwyżka operacyjna wynosi ponad 1 mln zł. Wojna w Ukrainie i Polski Ład spowodowały, że gminy mają ogromne problemy z zamknięciem budżetu, to jest związane z cenami paliw, prądu, gazu, oleju, płacami dla nauczycieli. Gmina nie jest w stanie nawet w ratach takiej kwoty zapłacić, to będzie skutkowało bankructwem, zarządzeniem komisyjnym i likwidacją Gminy.

Poprzedni wójt I. N. miał operację w szpitalu, zakażono go koronawirusem i zmarł w 2020 roku.

Od kilku lat przed stacją (...) jest baner firmy (...), informujące że za 2 km jest stacja Lotos.

/dowód: zeznania pozwanego k. 1238-1241/

W latach 2011-2012 następowały zmiany Tymczasowej Organizacji (...) wprowadzanych w trakcie modernizacji drogi (...) na odcinku Gminy T. M.. w obrębie wjazdów i wyjazdów ze stacji paliw mogących utrudniać ruch z wyżej wymienionymi obiektami.

/dowód: pismo (...) k. 768/

W okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2018 roku powódka (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. utraciła korzyści (poniosła straty) w związku z działalnością stacji paliw należącej do spółki (...), wybudowanej na podstawie decyzji Wójta Gminy T. Nr 140/00/03 z dnia 18 czerwca 2003 roku i zlokalizowanej w miejscowości W. w odległości mniejszej niż 5 km od istniejącej wcześniej innej stacji paliw, należącej do powódki. Wysokość utraconych korzyści ogółem przed opodatkowaniem wyniosła **7 757 716 PLN**. Na tą wartość złożyły się utracone marże I poziomu obiektu (...), w tym stacji paliw w wysokości 3 416 038 PLN, sklepu w wysokości 4 891 968 PLN i baru w wysokości 1 856 845 PLN, co łącznie stanowi wartość 10 164 851 PLN. Wartości te zostały skorygowane o koszty pośrednie i finansowe w łącznej wysokości 2 407 135 PLN.

Podstawą wykonania opinii są dane finansowe powodowej spółki (...) zawarte w aktach sprawy, a pochodzące z ewidencji księgowej powódki.

Powodem w toczącym postępowaniu jest (...) spółka z o.o. z siedzibą w W., która powstała 27 kwietnia 2001 roku. Spółka (...) jest właścicielem m.in. dwóch stacji paliw wraz z infrastrukturą w postaci sklepu i baru. Obie stacje paliw zlokalizowane są przy drodze ekspresowej (...). Pierwsza ze stacji to Stacja Paliw w S. (dalej zwana stacją (...)) w kierunku B. - W., druga zlokalizowana jest w W. (dalej zwana stacją (...)) w kierunku W. — K. - K.. Poszkodowaną w toczącym się postępowaniu jest stacja (...). (...) jest bliźniaczą stacją do stacji (...) zlokalizowaną w odległości około 0,5 km od stacji (...) po przeciwległej stronie.

Obie stacje mają długą historię, stacja (...) rozpoczęła funkcjonalnie w 1992 roku a stacja (...) w 1997 roku. Obie stacje przechodziły podobne zmiany marki by ostatecznie od 1 lipca 2012 działać pod logo (...). Oprócz podobieństwa zewnętrznego stacje te mają zbliżone zdolności do obsługi klientów i podobną infrastrukturę pomocniczą. Podkreślić

należy, iż pomiędzy tymi stacjami nie istnieją skrzyżowania z innymi drogami, na analizowanym odcinku drogi (...), co oznacza, iż natężenie ruchu jest bardzo zbliżone. Poza tym obie mają jednego właściciela spółkę (...), co czyni je do siebie jeszcze bardziej podobnymi, ponieważ mają wspólny system zarządzania na poziomie strategicznym jak i operacyjnym. Występujące podobieństwa między tymi stacjami są sytuacją bardzo pożądaną z punktu widzenia sporządzanej opinii, ponieważ spełniony jest tym samym podstawowy warunek, by porównywane obiekty były do siebie podobne. W analizowanym przypadku mamy sytuację wręcz książkową. Z tym wszystkim, z czym mierzyła się stacja (...) na poziomie makro i mikroekonomicznym musiała również mierzyć się stacja (...). Nie zachodzi więc konieczność dokonania korekt bądź przeskalowań danych w zakresie (...), (...), rynku paliw w ujęciu ilościowym i cenowym, ponieważ wszystkie te zmienne egzogeniczne mają swoje odzwierciedlenia z mianach przychodów stacji (...), która wykorzystana została jako benchmark dla stacji (...). Jedyną istotną różnicą między tymi stacjami polega na tym, iż przed stacją (...) w odległości około 2,5 km powstał obiekt konkurencyjny działający pod brandem BP (dalej stacja BP) należący do spółki (...), który powoduje utratę korzyści w postaci utraty marży na sprzedaży produktów.

Należy podkreślić, iż stacja BP i stacje (...) i (...) są stacjami klasy premium, czyli działają na tym samym rynku, zlokalizowanym przy drodze ekspresowej a oferowane przez te stacje produkty i usługi postrzegana są przez klientów jako tożsame - w zakresie jakości oferowanych produktów. Lokalizacja opisywanych stacji jest bardzo atrakcyjna, ponieważ zapewnia ona ciągi i stały a więc stabilny poziom klientów.

Analizowanym okresem są lata 2011-2018, a szukaną wartością jest „Marża I poziomu”, stanowiąca różnicę między przychodami a kosztami sprzedanych produktów w cenach zakupu, skorygowana o pozycje, które stacja (...) musiałaby ponieść w rzeczywistych warunkach, a których obecnie nie poniesie. Marża ta wyliczona zostanie odrębnie dla stacji paliw, sklepu i baru obiektu (...). Są to stacje podobne do siebie i działające na tym samym rynku.

Utracone korzyści to różnica dwóch stanów majątkowych w okresie badania: stan po szkodzie oraz wysoce uprawdopodobniony stan jaki by zaistniał, gdyby szkody nie wyrządzono. Definicja ta jest na tyle ogólna, że nie definiuje sposobu pomiaru, który bywa różny i zależy od stanu faktycznego. Na potrzeby przedmiotowego postępowania biegły do wyliczenia utraconych korzyści posłużył się Marżą pierwszego poziomu (Marża I) Marża I jest adekwatną, bo nie zniekształconą przez inne zdarzenia ekonomiczne, miarą do wyliczenia utraconych korzyści. Uzyskana wartość wymaga korekt o koszty które w rzeczywistości, stacja (...) musiałaby ponieść, aby ową marżę osiągnąć, a których nie poniesie.

Biegły stwierdził, iż nie da się w sposób wiarygodny, ustalić czy i w jakiej wysokości powódka utraciłaby korzyści w postaci marży na produktach sprzedawanych na prowadzonej przez nią stacji benzynowej, gdyby inny (konkurencyjny) operator stacji paliw wybudował taką (i) w odległości 5 km przed zjazdem z trasy S8 na stację paliw powódki albo (ii) przy tym samym zjeździe z trasy S8 na stację paliw powódki. Próba wyliczenia utraconych korzyści, przy tak zdefiniowanych warunkach brzegowych, byłaby de facto mnożeniem nierealnych scenariuszy, stwarzających co najwyżej pozory ich realności i dająca stronom toczącego się postępowania możliwość stawiania ciągłych zarzutów.

Biegły dokonał wyliczenia utraconych korzyści dla stacji (...) na podstawie bliźniaczo podobnej stacji (...) opierając się na rzeczywistych danych, potwierdzonych w dokumentacji księgowej (...) Sp. z o.o. Biegły odpowiadając na zarzuty strony pozwanej udowodnił tym samym, iż żadne inne istotne czynniki oprócz powstania konkurencyjnej stacji BP nie wpłynęły na utratę przychodów, a tym samym utratę marży dla stacji (...). Strona pozwana natomiast przytaczając szereg hipotez próbowała je poprzeć danymi w postaci grafik, wykresów i tabel, które są fragmentaryczną próbą opisu rzeczywistości. Hipotezy stawiane przez stronę pozwaną nie wytrzymują konfrontacji z realiami rynkowymi przedstawianymi przez biegłego. Gdyby biegły udzielił odpowiedzi, iż da się w sposób wiarygodny ustalić czy i w jakiej wysokości Powódka utraciłaby korzyści w postaci marży na produktach sprzedawanych na prowadzonej stacji benzynowej, gdyby inny (konkurencyjny) operator stacji paliw wybudował taką (i) w odległości 5 km przed zjazdem z trasy S8 na stację paliw powódki albo (ii) przy tym samym zjeździe z trasy S8 na stację paliw Powódki, strona pozwana zarzuciłaby biegłemu szeregiem nieznaczących danych próbując udowodnić, iż są one kluczowe, na co dowodem są stawiane zarzuty do opinii biegłego.

/dowód: opinia biegłego sądowego w dziedzinie księgowości R. K. k. 934-981, opinia uzupełniająca biegłego sądowego w dziedzinie księgowości R. K. k. 1134 -1157, dokumentacja księgowa k. 301-422, zestawienia k. 424-427

Starosta (...) prowadził wiele niezależnych postępowań w trybie wznowienia wobec decyzji Wójta Gminy z dnia 18 czerwca 2003 r. nr 140/00/03. Wobec przedmiotowej decyzji o pozwoleniu na budowę toczyły się także inne postępowania, w tym nieważnościowe oraz w trybie art. 36a ust 2 ustawy Prawo budowlane. Toczyły się również postępowania przed sądami administracyjnymi.

Decyzją nr (...) roku z dnia 24 maja 2018 roku Wojewoda (...) po rozpatrzeniu odwołania Pana L. K. i Pana S. S. od decyzji z dnia 1 lipca 2015 roku znak WAB. (...) -585/04, w której Starosta (...) orzekł o wydaniu z naruszeniem prawa ostatecznej decyzji Wójta Gminy T. M.. z dnia 21 sierpnia 2003r. nr 94/03 znak: (...) -94/03 w sprawie pozwolenia na budowę stacji paliw płynnych z obiektami towarzyszącymi w m. W. i poprzedzającej ją decyzji Wójta Gminy T. M.. z dnia 18 czerwca 2003 r. nr 140/00/3 znak: (...) -140/00/03, o pozwoleniu na budowę budynku handlowo-gastronomicznego, zbiornika bezodpływowego na ścieki bytowe i dróg wewnętrznych, z uwagi na upływ terminu do merytorycznego orzekania w sprawie orzekł utrzymać w mocy zaskarżoną decyzję Wójta Gminy T. M.. z dnia 18 czerwca 2003 r. nr 140/00/3 znak: (...) -140/00/03, w przedmiocie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę.

Pismem z dnia 18.10.2018 roku (...) Urząd Wojewódzki w Ł. zawiadomił o wszczęciu na wniosek p. A. L. postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji Wójta Gminy T. M.. z dnia 21 sierpnia 2003r. nr 94/03 znak: (...) -94/03, zmieniającej decyzję Wójta Gminy T. M.. z dnia 18 czerwca 2003 r. nr 140/00/3 znak: (...) -140/00/03.

Decyzją z dnia 09.06.2020 roku Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję Wojewody (...) z dnia 13 lutego 2019 roku, nr (...), w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji.

Wyrokiem z dnia 11.02.2021 roku w sprawie sygn. akt VII SA/Wa 1402/20 Wojewódzki Sąd Administracyjny po rozpoznaniu sprawy ze skargi A. L. na decyzję Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego z dnia 09.06.2020 roku w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji uchylił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję organu pierwszej instancji.

Drugim wyrokiem z tego samego dnia 11.02.2021 roku w sprawie sygn. akt VII SA/Wa 1403/20 Wojewódzki Sąd Administracyjny po rozpoznaniu sprawy ze skargi A. L. na decyzję Główny Inspektor Nadzoru Budowlanego z dnia 09.06.2020 roku w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności decyzji uchylił zaskarżoną decyzję oraz poprzedzającą ją decyzję organu pierwszej instancji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny wytknął rażące błędy decyzjom wydanym przez Wojewodę (...) jak i Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanemu. Skutkiem powyższego było uchylenie obydwu decyzji.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Wyroku z dnia 11 lutego 20210 roku odnoszącym się do odmowy stwierdzenia nieważności decyzji Wójta Gminy T. nr. 140/00/03 po opisaniu strony przedmiotowej przestępstw popełnionych przez funkcjonariuszy publicznych tj. Wójta Gminy T. M.. I. N. jak i inspektora budownictwa G. S. wskazał: „Taki opis przypisanych oskarżonym czynów nie został uwzględniony przez organ, jako mający znaczenie w postępowaniu administracyjnym zakończonym kwestionowanymi decyzjami w kontekście ich niezgodności z przepisami Prawa budowlanego. Wypowiedź organu zawarta w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji całkowicie pominęła zawartą w prawomocnym wyroku skazującym stronę przedmiotową czynu zakwalifikowanego jako przestępstwo. Skoro w wyroku karnym stwierdzono, że określone działanie podmiotu występującego w postępowaniu administracyjnym w roli organu administracji było naganne i naruszało wskazane przepisy ustawy Prawo budowlane oraz kodeksu postępowania administracyjnego, a w konsekwencji stanowiło przestępstwo, to obecnie organ nie może pominąć tej oceny ” (...) Rozpoznając ponownie sprawę organ uwzględni dokonaną przez Sąd wykładnię przepisów prawa oraz wskazania, co do dalszego postępowania zawarte w niniejszym wyroku. Organ dokona zatem ponownej oceny sprawy z uwzględnieniem treści wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 16 grudnia 2011 roku., sygn. akt

IV Ka 381/11 – mając na względzie wszystkie trzy przesłanki nieważności: oczywistość naruszenia prawa, charakter przepisu, który został naruszony oraz racje ekonomiczne lub skutki społeczno – gospodarcze, które wywołuje decyzja”.

Wojewódzki Sąd Administracyjny potwierdził zarzuty wobec przedmiotowej decyzji nr (...) wskazując, iż przedstawiona w skardze chronologia zdarzeń, pozostająca w logicznym związku przyczynowo – skutkowym dowodzi, że doszło do rażącego naruszenia prawa. Cały proces inwestycyjny był obciążony rażącymi naruszeniami”.

Analogiczne prawne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w drugim wyroku z dnia 11 lutego 2021 roku uchylając decyzję Wojewody (...) z 13 lutego 2019 roku ((...)) jak i Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 9 czerwca 2021 roku ((...).7110.124.2019.KAW) dotyczących odmowy stwierdzenia nieważności decyzji Wójta Gminy T. nr 94/03 z dnia 21 sierpnia 2003 roku - stanowiącej bezprawne rozszerzenie decyzji Wójta z dnia 18 czerwca 2003 roku o nr. 140/00/03.

/niesporne, decyzja k. 558-568, zawiadomienie k. 575, decyzja k. 843-855, kserokopia Wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 22.02.2018 roku z uzasadnieniem k. 432-469, kserokopia Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z uzasadnieniem k. 1050-1062, kserokopia Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z uzasadnieniem k. 1063-1074/

Pismem z dnia 16 lipca 2018 roku strona powodowa zwróciła się do Wójta Gminy T. M.. z wezwaniem do wystąpienia z wnioskiem do Wojewody (...) o stwierdzenie nieważności bezprawnych decyzji administracyjnych Wójta z dnia 21.08.2003 roku i 18.06.2003 roku.

Jednocześnie poinformowała stronę pozwaną, iż powód ponosi dalszą szkodę w związku z funkcjonowaniem w obrocie bezprawnych decyzji i będzie dochodzić dalszego odszkodowania za dalszy okres tj. od 01.01.2011 roku do dnia wytoczenia powództwa.

Pismo powyższe zostało nadane do Wójta Gminy 17.07.2018 roku.

Na powyższe pismo Wójt Gminy T. M.. odpowiedział pismem z dnia 28.08.2018 roku poinformował, iż w ocenie Gminy T. M.. dotychczasowe orzeczenia sądów cywilnych w sprawie Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. I C 546/15 (I ACa 412/17- Sądu Apelacyjnego w Łodzi) nie będą mogły pozostać w obrocie prawnym, że nie widzi podstaw prawnych ani faktycznych do złożenia wniosku do Wojewody (...) o stwierdzenie nieważności spornych decyzji, że nie sposób we wniosku doszukać się powodów, dla których Wójt Gminy miałby składać wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji.

Pismem z dnia 16 lipca 2018 roku strona powodowa zwróciła się również do Rady Gminy T. M.. z wezwaniem do wystąpienia z wnioskiem do Wojewody (...) o stwierdzenie nieważności bezprawnych decyzji administracyjnych Wójta z dnia 21.08.2003 roku i 18.06.2003 roku.

Powód kolejnym pismem z dnia 27.08.2018 roku wystąpił do Rady Gminy T. M.. z wnioskiem o zajęcie stanowiska.

Kolejnym pismem z dnia 27.05.2019 roku (po oddaleniu skargi kasacyjnej) strona powodowa zwróciła się do Wójta Gminy T. M.. o przyłączenie się do prowadzonego przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego postępowania odwoławczego z odwołania A. L. od decyzji Wojewody (...) z dnia 13.02.2019 roku.

Pismem z dnia 27.05.2019 roku powódka zwróciła się również do Rady Gminy T. M.. o podjęcie inicjatyw mających na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego ww. decyzji.

/dowód: pismo k. 471-476, odpowiedź Wójta pozwanej Gminy k. 478, pismo k. 480-485, odpowiedź Rady Gminy k. 487, wniosek k. 489-490, pismo z dnia 27.05.2019 roku k. 492-496, zawiadomienie (...) k. 498 , pismo k. 500-505/

Pismem skierowanym do Wójta Gminy T. M., które wpłynęło dnia 09.08.2019 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty na jej rzecz kwoty 10.469.207,00zł tytułem utraconych korzyści związanych z powstałym w wyniku przestępstwa obiektem należącym do Spółki (...) za lata 2011 – 2018 w terminie 5 dni od odbioru pisma.

Takie przedsądowe wezwanie do zapłaty powód skierował również do Rady Gminy T. M..

/dowód: przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 507-509, k. 510-512/

Sąd dokonał następującej oceny materiału dowodowego:

Sąd pominął prywatną opinię R. T., bowiem wyliczenie szkody wymagało wiadomości specjalnych niezależnego biegłego sądowego, dlatego co do wysokości szkody poniesionej przez powoda Sąd oparł się na wyliczeniach biegłego sądowego R. K..

Sąd nie oparł się na opinii biegłego dr J. K. (k. 781) wobec sprzeciwu i zarzutów strony pozwanej co do samej osoby biegłego J. K., składania zarzutów jakoby dr J. K. będzie sugerował się metodologią już zastosowaną w poprzedniej sprawie, (która została uznana za poprawną przez Sąd I i II instancji oraz Sąd Najwyższy w sprawie o odszkodowanie za wcześniejszy okres), a przede wszystkim toczącym się postępowaniem w Prokuraturze (k. 837, k. 840) **z inicjatywy pozwanej w związku z wydaną w niniejszej sprawie opinią i dotyczącym oceny opinii biegłego** dr J. K. (w zakresie działalności pozakarnej Prokuratury k. 840, k. 887, k. 896). Sam biegły dr J. K. wniósł o zwolnienie go od sporządzania opinii uzupełniającej z uwagi na postępowanie prokuratorskie **z doniesienia pozwanej Gminy dotyczącej oceny opinii biegłego** a także stan zdrowia i korzystanie z zawieszenia w wykonywaniu obowiązków biegłego w związku z podjętym leczeniem szpitalnym zdiagnozowanej choroby nowotworowej od dnia 01.07.2020 do 31.12.2020 roku (pismo k. 884, notatka urzędowa k. 883).

Sąd pominął, na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 kpc jako zmierzający do przedłużenia postępowania, wniosek pozwanej gminy T. o przeprowadzenie dowodu z opinii innego biegłego, ponieważ opinia biegłego sądowego w dziedzinie księgowości R. K. jest sporządzona na podstawie przeanalizowanych danych księgowych będących w aktach sprawy i zastosowanych narzędzi analitycznych, jest wyczerpująca, odnosi się do wszystkich kwestii zawartych w tezie dowodowej postanowienia Sądu oraz pismach stron, zawierających zastrzeżenia do opinii. Wnioski opinii są kategorięczne oraz należyte uzasadnione, to jest w sposób pozwalający na sprawdzenie logicznego toku rozumowania biegłego. Istotnym dla oceny wydanej opinii jest również to, iż biegły jest specjalistą w dziedzinie księgowości. Niewątpliwie zatem posiada wiedzę specjalistyczną niezbędną do sporządzenia opinii w niniejszej sprawie. Wydana opinia ma charakter wszechstronnej analizy ekonometrycznej przeprowadzonej na podstawie rzeczywistych danych liczbowych. Założenia metodologiczne nie budzą zastrzeżeń. Opinia opiera się na analizie porównawczej bazującej na obiektywnych oraz sprawdzalnych danych.

Biegły w opinii uzupełniającej bardzo rzeczowo odnosi się do wszystkich zarzutów strony pozwanej, potwierdza swoje wyliczenia. Biegły podtrzymuje swoje stanowisko co do wysokości wyliczonych przez siebie utraconych korzyści dla stacji (...) oraz zastosowanej przez siebie metody. Biegły odpowiadając na zarzuty strony pozwanej udowodnił, iż są one niczym innym jak zbiorem hipotez, które nie wytrzymują konfrontacji z rzeczywistością. Biegły zauważa również, iż strona pozwana jest niekonsekwentna w swoim stanowisku. Jako dowód takiego podejścia przypomina, iż strona pozwana składając „Opinię prywatną w zakresie szacowanych utraconych korzyści stacji A. sp z o.o.” autorstwa Prof. R. P. podzieliła założenia autora i przyjęła je jako własne. Jednym z tych założeń było twierdzenie na str. 51 pkt (165) „Prezentowane trendy wynikają z danych spółki więc możemy przyjąć, że obejmują wszystkie niuanse funkcjonowania zarówno klientów doraźnych, klientów związanych programami lojalnościowymi oraz klientów związanych z umowami stałymi”. Stronie pozwanej nie przeszkodziło to jednak stawiać zarzutów pod adresem opinii biegłego będących w sprzeczności do swojego własnego stanowiska. Biegły wszystkie wyliczenia oparł o dane rzeczywiste, których strona pozwana nie dostrzegała i stawiała zarzuty które de facto próbowały je podważyć. Ostatnim dowodem, na poprawność zastosowanej metody przez biegłego, jest zarejestrowana większa sprzedaż stacji (...) w wyniku czasowego zamknięcia stacji S.. Zdarzenie i wyliczenia z nim związane opisane zostały w opracowaniu

autorstwa R. T.. Jest to dowód materialny, który wskazuje per analogiam, iż powstanie stacji BP jako zdarzenia istotnego i trwałego wpłynęło na utratę korzyści przez stację (...).

Zarzuty pozwanej Gminy stanowiły niczym nieuzasadnioną polemikę z wnioskami opinii i są wyrazem niezadowolenia z jej treści. Samo natomiast niezadowolenie strony z opinii biegłego nie uzasadnia dopuszczenia dowodu z opinii kolejnego innego biegłego. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższy wyrażone w wyroku z 12 lutego 2003, sygn. akt V CKN 1622/00 (Legalis Numer 299514), że sąd nie ma obowiązku powołania kolejnego biegłego, jeżeli dotychczas złożone opinie są wprawdzie dla strony niekorzystne, ale wystarczająco wyjaśniają zagadnienia wymagające wiadomości specjalnych. Zatem w sytuacji, gdy sporządzona w sprawie opinia biegłego jest kategorię kategoryczna i przekonywująca nie istnieje konieczność dopuszczenia dowodu z dalszej opinii biegłych.

Opinia biegłego sądowego R. K. jest zgodna z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, podstaw teoretycznych opinii, sposobu motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopnia stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także poziomu wiedzy biegłego, dlatego też Sąd uznał ją za wiarygodną.

Ponadto należy pamiętać, że celem dowodu z opinii biegłego nie jest ustalenie faktów mających znaczenie w sprawie, lecz udzielenie sądowi wyjaśnień w kwestiach wymagających wiadomości specjalnych; innymi słowy ustalenie stanu faktycznego sprawy nie należy do biegłych sądowych, a opinia biegłych jest jedynie dowodem umożliwiającym sądowi, rozstrzygającemu sprawę merytorycznie, dokonanie oceny okoliczności faktycznych pod kątem posiadanych przez biegłego sądowego wiadomości specjalnych (vide tylko przykładowo: teza z uzasadnienia wyroku SN z 20 stycznia 1970 r. II PR 18/69, Lex 6652; teza z uzasadnienia wyroku SN z 3 grudnia 1999 r. II 239/99, Lex 528252; teza z uzasadnienia wyroku SN z 19 grudnia 2006 r. V CSK 360/06, Lex 238973).

Sąd pominął wniosek pozwanej Gminy o wezwanie biegłego R. K. na rozprawę celem zadawania pytań, bowiem jak już wcześniej Sąd stwierdził biegły wyczerpująco odniósł się do wszystkich zarzutów, poza tym sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym, wymaga skomplikowanych wyliczeń czego nie da się zrobić w pamięci na rozprawie. Strona pozwana miała możliwość zadawania pytań na piśmie z czego skorzystała.

Sąd pominął wniosek dowodowy pozwanej Gminy o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (w szczególności instytutu naukowego lub naukowo - badawczego k. 1171) dla ustalenia faktów w pkt 2 postanowienia Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. wydanego na rozprawie w dniu 5 grudnia 2019 roku, bowiem biegły R. K. stwierdził, iż nie da się w sposób wiarygodny, ustalić czy i w jakiej wysokości powódka utraciłaby korzyści w postaci marży na produktach sprzedawanych na prowadzonej przez nią stacji benzynowej, gdyby inny (konkurencyjny) operator stacji paliw wybudował taką (i) w odległości 5 km przed zjazdem z trasy S8 na stację paliw powódki albo (ii) przy tym samym zjeździe z trasy S8 na stację paliw powódki. Próba wyliczenia utraconych korzyści, przy tak zdefiniowanych warunkach brzegowych, byłaby de facto mnożeniem nierealnych scenariuszy, stwarzających co najwyżej pozory ich realności i dająca stronom toczącego się postępowania możliwość stawiania ciągłych zarzutów.

Poza tym odnośnie hipotetycznej lokalizacji konkurencyjnej stacji paliw w odległości zgodnej z przepisami od stacji powódki jako podstawa do oceny wpływu tego czynnika na wyniki finansowe powódki, to należy zauważyć, że roszczenie odszkodowawcze strony powodowej spółki (...) wywiedzione zostało w związku z konkretną lokalizacją konkurencyjnej stacji paliw, która to lokalizacja na skutek działań funkcjonariuszy Gminy T. stała się zdarzeniem wyrządzającym szkodę. W tej sytuacji czynienie hipotetycznych założeń odnośnie możliwości lokalizacji stacji paliw w odległości zgodnej z przepisami od stacji paliw powódki pozostaje, w ocenie Sądu, bez znaczenia dla oceny zasadności dochodzonego roszczenia. Gdyby lokalizacja konkurencyjnej stacji paliw nastąpiła bez naruszenia prawa co do zachowania wymaganej odległości, strona powodowa nie miałaby podstaw do formułowania roszczenia z odwołaniem się do takiej okoliczności. Ponadto istotnym z punktu widzenia oceny zasadności tego wniosku dowodowego jest brak danych wskazujących, że inwestorzy L. K. i S. S., rozważali jakąkolwiek inną lokalizację swojej stacji, w tym lokalizację zgodną z przepisami prawa i mogliby zrealizować swoją inwestycję w innym miejscu.

Sąd podzielił w tym zakresie w całości stanowisko Sądu Apelacyjnego rozpoznającego apelację od wyroku w sprawie SO w Piotrkowie Tryb. sygn. akt I C 546/15 i Sądu Najwyższego rozpoznającego kasację w tej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

W granicach ustalonego stanu faktycznego podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej Gminy stanowią czyny niedozwolone popełnione przez I. N. piastującego funkcję wójta, czyli organu Gminy oraz G. S. będącego pracownikiem Urzędu Gminy. Czyny niedozwolone polegały na popełnieniu przestępstw stypizowanych w art. 231 § 1 k.k. poprzez przekroczenie uprawnień oraz nie dopełnienie obowiązków przy wydaniu decyzji administracyjnych z wniosku L. K. i S. S. z dnia 19.12.2000r. o pozwoleniu na budowę stacji paliw płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości W.. Popełnienie przestępstw zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym wydanym w postępowaniu karnym, którego ustalenia na podstawie art. 11 k.p.c. są wiążące w niniejszym postępowaniu.

Wbrew zatem zapatrywaniu pozwanej Gminy jej odpowiedzialność odszkodowawcza nie była wywodzona z samego faktu wydania ostatecznej decyzji administracyjnej, ale bezprawnych, a przy tym zawinionych, działań i zaniechań, których dopuścili się konkretni funkcjonariusze publiczni przy jej wydaniu.

Ze względu na datę zaistnienia zdarzeń wywołujących szkodę, jako podstawę prawną dochodzonego przez stronę powodową roszczenia należało uznać przepis art. 420¹ § 1 k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 27 października 2002 roku. Zgodnie z jego treścią odpowiedzialność za szkodę, która została wyrządzona przez funkcjonariusza jednostki samorządu terytorialnego przy wykonywaniu powierzonej mu czynności ponosi ta jednostka samorządu terytorialnego, w której imieniu czynność była wykonywana. Według art. 420¹ § 2 k.c. funkcjonariuszami samorządu terytorialnego w rozumieniu niniejszego artykułu są pracownicy samorządowi, radni, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast), członkowie zarządów powiatów i województw, a także inne osoby, do których stosuje się przepisy o pracownikach samorządowych. Za funkcjonariuszy jednostek samorządu terytorialnego uważa się także osoby działające na zlecenie organów jednostek samorządu terytorialnego oraz ich związków.

Podstawy prawne z art. 417 k.c. i art. 420 § 1 k.c. statuują tożsame przesłanki odpowiedzialności. Wskazać należy dodatkowo, że odpowiedzialność za wyrządzoną szkodę przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie art. 420 § 1 k.c. jak i przez Skarb Państwa na podstawie art. 417 k.c., w okresie od dnia 17 października 1997 roku do 1 września 2004 roku (wejście w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r., Dz.U. Nr 162, poz. 1692, zmieniającej brzmienie art. 417 k.c. i uchylającej art. 419 – (...) k.c.), nie jest uwarunkowana stwierdzeniem winy funkcjonariusza, a powód w niniejszej sprawie dochodzi naprawienia szkody powstałej na skutek bezprawnego zachowania przedstawicieli gminy.

Strona pozwana ponownie budowała swoją argumentację prawną, skutkiem której ma być wykazanie, iż czyny skazanych urzędników Gminy T. nie były bezprawne na gruncie art. 420¹ § 1 k.c. wobec powódki. Koncepcja tzw. bezprawności względnej była przedstawiana zarówno Sądowi Apelacyjnemu jak i na niej zbudowano w zasadzie całość skargi kasacyjnej do Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy rozpoznając skargę kasacyjną pozwanej Gminy wyraźnie wskazał, że kategoryczne rozstrzygnięcie o zasadności koncepcji bezprawności względnej nie jest jednak niezbędne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Nawet w tych systemach prawnych, w których koncepcja ta ma podstawę ustawową, bez względu na cel naruszonej normy sprawca poniesie odpowiedzialność, jeżeli wyrządził szkodę umyślnie. Również w polskiej literaturze, na tle zazwyczaj wiązanej (a niekiedy błędnie utożsamianej) z koncepcją bezprawności względnej zasady ograniczenia odpowiedzialności do osób bezpośrednio poszkodowanych, podkreśla się (tak np. M. Kaliński, w: System prawa prywatnego, t. VI, Prawo zobowiązań - część ogólna, red. A. Olejniczak, Warszawa 2018, s. 37), że zasada ta doznaje wyjątku w razie działania sprawcy w zamiarze wyrządzenia szkody. Ustalenie powyższe ma zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej, gdyż, jak wspomniano powyżej, w wyniku związania ustaleniami

przyjętymi w prawomocnym wyroku karnym należy uznać, że szkoda powódki została wyrządzona umyślnie przez funkcjonariuszy pozwanej Gminy. Oznacza to, że nie ma potrzeby rozważać założonego przez ustawodawcę celu ochrony norm wynikających z rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. Nawet w razie przyjęcia kontrowersyjnej koncepcji bezprawności względnej, wobec umyślnego wyrządzenia szkody przez funkcjonariuszy pozwanej Gminy, w świetle art. 420¹ §1 k.c. bezprawność zachowania pozwanej w stosunku do powódki nie może budzić wątpliwości.

Zgodnie z art. 11 k.p.c. zakres związania prawomocnych wyroków skazujących dotyczy ustaleń co do okoliczności popełnienia przestępstwa zawartych w sentencji wyroku (wyr. SN z 2.2. (...), II CSK 330/11, L.). Nie są wiążące inne ustalenia faktyczne sądu karnego, dotyczące okoliczności ubocznych, wykraczające poza elementy stanu faktycznego przestępstwa (nawet, jeśli zawarte są w sentencji wyroku karnego) i zawarte w uzasadnieniu wyroku (wyr. SN 17.6.2005 r., 111 CK 642/04, L.). Zakres związania wynikający z art. 11 k.p.c. określony jest ogólnie — jako okoliczności co do popełnienia przestępstwa. Przepis ten nie precyzuje konkretnych ustaleń wiążących oraz tych, co do których wiązanie nie zachodzi. Związanie sądu cywilnego ustaleniami sądu karnego w zakresie wysokości szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu będzie zachodziło w zależności od rodzaju popełnionego przez sprawcę przestępstwa. Przyjmuje się, że jeżeli ustalenie wysokości szkody przez sąd karny wynika bezpośrednio z ustalenia przedmiotu przestępstwa, które stanowi jeden z elementów stanu faktycznego czynu przestępnego, przypisanego sprawcy, to ustalenie takie jest wiążące dla sądu cywilnego (wyr. SN z 7.4.1970 r., 1 PR 209/69, L., z 10.6.1963 r., 11 CR 114/62, OSNPG 1963, Nr 9, poz. 53). Jeżeli natomiast określenie wysokości szkody zawarte w wyroku sądu karnego ma charakter ocenny i stanowi ustalenie posiłkowe, to nie wiąże ono sądu cywilnego (K. Piasecki, Wpływ postępowania i wyroku karnego na postępowanie i wyrok cywilny, Warszawa 1970, s. 124 i n.; orz. SN z 25.7.1973 r., 111 PZP 12/73, OSNCP 1974, Nr 3, poz. 44). Co do zasady, następstwa popełnienia przestępstwa, w tym szkoda i jej wysokość nie należą do istoty przestępstwa (wyr. SN z 2.12.1971 r., II CR 529/71, L.). Przykładowo w razie skazania za przestępstwo niedopełnienia obowiązku nadzoru nad mieniem, które doprowadziło do powstania szkody, sąd cywilny nie jest związany wyrokiem karnym co do zakresu naprawienia szkody wyrządzonej niedoborem (wyroki SN: z 15.4.1999 r., 1 PKN 10/99, OSNP 2000, Nr 12, poz. 465 oraz z 12.1.1955 r., 1 C 1123/53, OSNCiK 1957, Nr 111, poz. 67). (komentarz do art. 11 k.p.c., red. Marszałkowska-Krześ 2018, wyd. 21/E. Marszałkowska-Krześ / M. Mazur, Legalis).

Powyższe uwagi co do kwestii zakresu związania sądu cywilnego prawomocnym wyrokiem skazującym prowadzą do wniosku, że jeśli Sąd karny ustaliłby w wyroku, że spółce (...) została wyrządzona szkoda i znalazłoby to swój wyraz w sentencji wyroku, wówczas sąd cywilny zgodnie z art. 11 k.p.c. byłby związany powyższym ustaleniem, jednakże mógłby dokonać własnych ustaleń w zakresie wysokości wyrządzonej szkody.

W szeregu orzeczeniach stwierdzono, że przestępstwo z art. 231 § 1 k.k. ma charakter formalny, należy bowiem do przestępstw abstrakcyjnego narażenia na niebezpieczeństwo, zaś działanie na szkodę interesu publicznego nie jest charakterystyką skutku, ale zachowania sprawcy. Natomiast w uchwale z 24.1.2013 r. (I (...) 24/12, niepubl.) Sąd Najwyższy, rozpatrując wniosek (...) z 30.10.2012 r. o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, czy przestępstwo określone w art. 231 § 1 k.k. ma charakter formalny czy też materialny, zajął stanowisko, iż występki ten należy do kategorii przestępstw "z konkretnego narażenia na niebezpieczeństwo, a więc materialnych, znamienych skutkiem, którym jest wystąpienie niebezpieczeństwa powstania szkody w interesie publicznym lub prywatnym". (Komentarz do art. 231 KK red. Grześkowiak 2018, wyd. 5/Hałas, Legalis). Powyższe uwagi wskazują zatem o niejednolitości stanowisk co do charakteru przestępstwa z art. 231 § 1 k.k..

Należy zauważyć, że w stanie faktycznym niniejszej sprawy, opis czynu zakwalifikowanego jako przestępstwo z art. 231 §1 k.k., za które zostali prawomocnie skazani funkcjonariusze publiczni (wójt i pracownik Urzędu Gminy T.), za których odpowiedzialność na gruncie prawa cywilnego ponosi pozwana Gmina, zawierał wskazanie na działanie funkcjonariuszy „na szkodę interesu publicznego, a także interesu Spółki z o.o. (...) z siedzibą w W.”.

W analizowanej sprawie Sąd Okręgowy w oparciu o wyrok wydany w sprawie karnej ustalił jedynie, że działanie funkcjonariuszy publicznych objętych zarzutem art. 231 § 1 k.k. było działaniem „na szkodę interesu publicznego, a także interesu Spółki z o.o. (...) z siedzibą w W.”. Nawet przy uznaniu, że przestępstwo określone w art. 231 par 1 k.k.

ma charakter formalny i działanie na szkodę interesu publicznego czy prywatnego nie jest charakterystyką skutku, ale zachowania sprawcy, przytoczenie opisu czynu karalnego z takim stwierdzeniem nie oznacza ustaleń Sądu o cesze kategoriowości co do związania wyrokiem Sądu karnego o wystąpieniu szkody po stronie powodowej.

Podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej Gminy stanowią czyny niedozwolone polegające na popełnieniu przestępstw stypizowanych w art. 231 § 1 k.k. poprzez przekroczenie uprawnień oraz niedopełnienie obowiązków przy wydaniu decyzji administracyjnych, przez Wójta i pracownika urzędu pozwanej Gminy, z wniosku L. K. i S. S. z dnia 19 grudnia 2000r. o pozwoleniu na budowę stacji paliw płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości W., a popełnienie przestępstw zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem skazującym wydanym w postępowaniu karnym, którego ustalenia na podstawie art. 11 k.p.c. są wiążące w niniejszym postępowaniu.

Następstwem bezprawnych i zawinionych zachowań funkcjonariuszy publicznych, za których pozwana Gmina ponosi odpowiedzialność, było wydanie decyzji Wójta Gminy T. z 21 sierpnia 2003 r. Nr 94/03 i poprzedzającej jej decyzji tego organu z 18 czerwca 2003 r. Nr 140/00/03 o pozwoleniu na budowę stacji paliw płynnych M. (...) wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości W., a w konsekwencji powstanie tego obiektu i jego funkcjonowanie od grudnia 2005 r. w odległości 2 km przed obiektem powódki. W związku z funkcjonowaniem obiektu wzniesionego na podstawie tych decyzji w okresie od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2018 roku powódka (...) spółka z o.o. z siedzibą w W. utraciła korzyści (poniosła straty) w związku z działalnością stacji paliw należącej do spółki (...), wybudowanej na podstawie decyzji Wójta Gminy T. Nr 140/00/03 z dnia 18 czerwca 2003 roku i zlokalizowanej w miejscowości W. w odległości mniejszej niż 5 km od istniejącej wcześniej innej stacji paliw, należącej do powódki. Wysokość utraconych korzyści ogółem przed opodatkowaniem wyniosła 7 757 716 PLN. Na tą wartość złożyły się utracone marże I poziomu obiektu (...), w tym stacji paliw w wysokości 3 416 038 PLN, sklepu w wysokości 4 891 968 PLN i baru w wysokości 1 856 845 PLN, co łącznie stanowi wartość 10 164 851 PLN. Wartości te zostały skorygowane o koszty pośrednie i finansowe w łącznej wysokości 2 407 135 PLN.

Spółka (...) kieruje ofertę do tej samej grupy konsumentów. Tym samym prowadzi działalność konkurencyjną w stosunku do działalności powódki. Z założenia następstwem konkurowania dwóch pomiotów gospodarczych jest konieczność obniżenia ceny za usługi bądź też utrata części klientów. Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego wyniki finansowe obiektów obsługi podróży powódki w S. w latach 2011-2018 odbiegały znacząco od bliźniaczego obiektu po przeciwnej stronie drogi (...). Pozwani nie wykazali żadnych innych uzasadnionych przyczyn takiego stanu rzeczy.

Ekspozowana przez pozwaną Gminę T. kwestia kart flotowych i lojalnościowych jest pozbawiona znaczenia. Bezsprzecznie część sprzedaży obu stacji jest efektem stosowania tego mechanizmu rynkowego. Nie ustrzegło to jednak stacji prowadzonej przez powódkę przed utratą korzyści możliwych do osiągnięcia w przypadku nieistnienia stacji zlokalizowanej 2 km wcześniej. Zarówno analiza ekonomiczna przeprowadzona przez biegłego, ale również doświadczenie życiowe potwierdza, że wyniki sprzedaży stacji paliw generują pozostali klienci, to jest kierowcy poruszający się drogą krajową, którzy na tym etapie podróży decydują się na tankowanie pojazdu i ewentualnie towarzyszące mu zakupy w sklepie bądź barze. Z uwagi na funkcjonowanie konkurencyjnego obiektu powódka nie mogła stosować wyższych marż handlowych, a ponadto utraciła klientów, którzy zdecydowali się na tankowanie w obiekcie położonym 2 km wcześniej.

Pomiędzy bezprawnymi i zawinionymi zachowaniami I. N. i G. S., a szkodą poniesioną przez powódkę istnieje adekwatny związek przyczynowy. Gdyby I. N. oraz G. S. nie popełnili przestępstwa, czyli działali w granicach swoich uprawnień oraz obowiązków, G. S. opracowałby postanowienie o umorzeniu postępowania z wniosku L. K. i S. S. o wydanie pozwolenia na budowę, a I. N. wydałby takie postanowienie, w związku z otrzymaniem postanowienia Wojewody (...) nr (...) z dnia 28 czerwca 2001 r. odmawiającej inwestorowi zgody na odstąpienie od przepisów określonych w §111 ust 2 i § 123 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie, a ponadto mimo wznowienia postępowania, nie doszłoby do opracowania oraz wydania decyzji o pozwoleniu na budowę, ze względu na

brak ważnej decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, niezyskanie przez inwestora wymaganych uzgodnień w Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł. oraz brak w dokumentacji projektowej rozwiązań drogowych w zakresie obsługi komunikacyjnej stacji paliw. Dodatkowo G. S. nie nadałaby decyzji klauzuli wykonalności, nie mając dowodu jej doręczenia jednej z oznaczonych stron tj. Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Ł.. W konsekwencji nie powstałby obiekt obsługi podróżnych ze stacją paliw w miejscowości W., którego funkcjonowanie stało się przyczyną utraty korzyści przez powódkę w latach 2011-2018 przed opodatkowaniem w kwocie 7.757.716zł.

Zgodnie z art. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych - wyłączenia w ust 4 nie obejmują odszkodowań, dlatego odszkodowanie musi być powiększone o podatek, bo jeżeli odpowiadałoby utraconym marżom netto, to po pomniejszeniu o utracony podatek nie rekompensowałoby w całości poniesionej szkody.

Należy podkreślić, że w zakończonej sprawie opartej na tym samym stanie faktycznym (wbrew twierdzeniom pełnomocnika Gminy) jak terazniejsza nie było pomiędzy Sądami (trzema) rozpoznającymi istotę sporu jakichkolwiek merytorycznych różnic, nie mieliśmy do czynienia z orzeczeniem reformatoryjnym bądź kasatoryjnym. Wyraźnie trzeba wskazać, iż analizowana sprawa stanowi jedynie kontynuację czasową rozstrzygniętej już sprawy również przed Sądem Okręgowym w Piotrkowie Trybunalskim pod sygn. akt I C 546/15. Obiekt paliwowy należący do Spółki (...) stoi w tej samej niezgodnej z prawem lokalizacji a decyzje administracyjne, na podstawie których powstał zostały wydane w wyniku umyślnego przestępstwa urzędniczego funkcjonariuszy publicznych Gminy T. (umyślność działania urzędników podkreślił Sąd Najwyższy w swym orzeczeniu str. 13). Strona pozwana powiela w swym sprzeciwie te same argumenty, które były przedmiotem oceny Sądu Apelacyjnego w Łodzi jak i Sądu Najwyższego. Zarzuty natury wykładni prawa przedstawione w sprzeciwie od nakazu zapłaty, są tożsame z zarzutami wskazanymi w treści skargi kasacyjnej - nadzwyczajnego środka zaskarżenia złożonego przez Pozwaną Gminę od prawomocnego Wyroku SA w Łodzi, rozstrzygniętej Wyrokiem Sądu Najwyższego z 23 maja 2019 roku.

Jedynym „nowym” argumentem strony pozwanej jest próba wykazania, iż powódka narusza dyspozycję wynikającą z art. 5 k.c. i w przypadku ustalenia, iż faktycznie przysługuje mu roszczenie odszkodowawcze jego żądanie nie powinno podlegać ochronie prawnej ze względu na zbyt daleko idące skutki ekonomiczne dla Gminy i uchylenie § 123 Rozporządzenia.

Całkowicie nieuprawnione jest stanowisko pozwanej Gminy dotyczące istoty i skutków ograniczeń wynikających z przepisów §111 ust 2 i § 123 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 02.03.1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43, poz. 430 ze mn.) odległość między sąsiednimi M. na drodze klasy S powinna być nie mniejsza niż 10 km, a odległość M. od przejścia granicznego – nie mniejsza niż 1,5 km. Przy przebudowie albo remoncie drogi klasy S, w wypadku istniejących obiektów i urządzeń obsługi ruchu, dopuszcza się zmniejszenie do 50% tych odległości. Jak natomiast stanowi §123 ust. 2 rozporządzenia na drodze klasy GP odległość między zjazdami sąsiadujących stacji paliw nie powinna być mniejsza niż 5 km – poza terenem zabudowy (pkt 1), 2 km – na terenie zabudowy (pkt 2). Przytoczone regulacje istotnie dotyczą odległości między obiektami i zjazdami, ale ich zachowanie jest konieczne do uzyskania pozwolenia na budowę obiektu. Brak ważnego pozwolenia na budowę uniemożliwia wniesienie obiektu oraz jego funkcjonowanie. Ponadto trudno sobie wyobrazić funkcjonowanie obiektu obsługi podróżnych nie posiadającego zjazdu i wjazdu na drogę publiczną, przy której jest usytuowany.

Za niezasadne należy uznać stanowisko pozwanej Gminy zaprezentowane w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym sugerujące, iż norma prawna nakazująca zachowanie minimalnej odległości pomiędzy obiektami posadowionym na drodze ekspresowej już nie istnieje co winno prowadzić do oddalenia powództwa między innymi na podstawie art. 5 k.c.

Obecnie Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie z dnia 2 marca 1999 r. (Dz.U. Nr 43, poz. 430) tj. z dnia 23 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 124) stanowi w § 111

1. Odległość między sąsiednimi M. na drodze klasy A powinna być nie mniejsza niż 15 km, a odległość M. od przejścia granicznego - nie mniejsza niż 3,0 km. Przy rozbudowie i przebudowie drogi klasy A lub rozbudowie i przebudowie drogi niższej klasy do parametrów drogi klasy A, w przypadku istniejących obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu, dopuszcza się zmniejszenie do 50% tych odległości.

2. Odległość między sąsiednimi M. na drodze klasy S powinna być nie mniejsza niż 10 km, a odległość M. od przejścia granicznego - nie mniejsza niż 1,5 km. Przy rozbudowie i przebudowie drogi klasy S lub rozbudowie i przebudowie drogi niższej klasy do parametrów drogi klasy S, w przypadku istniejących obiektów i urządzeń obsługi uczestników ruchu, dopuszcza się zmniejszenie do 50% tych odległości.

§ 123 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej został uchylony rozporządzeniem z dnia 1.08.2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1643), które wchodzi w życie 13.09.2019 r..

Przed uchyceniem § 123 brzmiał następująco: „§ 123 ust 1. Przy przebudowie albo remoncie drogi klasy S odległość między wyjazdem i wjazdem sąsiadujących istniejących stacji paliw powinna spełniać warunki określone w § 111 ust. 2 i § 112.”

W związku z uchyceniem § 123 przeniesiono normę prawną z niego wynikającą do § 111 pkt 1 i 2 Rozporządzenia. W § 111 pkt. 2, który odnosi się do dróg klasy S czyli takiej na jakiej posadowiony jest obiekt Powódki w S. są określone odległości dla M.-u (miejsca obsługi podróżnych) i wynoszą 10 km, a przy przebudowie dla istniejących odległość może być zmniejszona o 50 % czyli o 5 km tak jak w przypadku drogi, przy której położony jest obiekt Powódki. Miejsca obsługi podróżnych (M.) mogą być komunikowane z drogą S za pomocą zjazdów. (...) parking, (...) stacja paliw z parkingiem, (...) stacja paliw +parking +restauracja. Minimalna odległość dla nowo budowanych obiektów wynosi 10 km, a dla istniejących przy przebudowie 5 km. Dokonana zmiana w § 111 Rozporządzenia i dodane zdanie 2 stwierdzające, że dotyczy to przebudowy dróg z klasy niższej do klasy S odnosi się właśnie do stanu faktycznego zaprezentowanego w pozwie. Natomiast jak wskazano uchycenie całego § 123 jest wynikiem przeniesienia wszystkich jego zapisów do § 111 pkt. 1 i 2 stąd bezprzedmiotowy stał się § 123.

Stwierdzenia zawarte w sprzeciwie, że stacje można budować gdzie się chce i skomunikować z drogą S są nieprawdziwe. Obiekty komunikuje się za pomocą zjazdów uzgodnionych z (...) (Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej. Jeżeli obecnie jakiś podmiot prowadzący stacje paliw (jak np. Spółka (...)) chciałby wybudować tak jak kiedyś swój obiekt (ze stacją paliw) w bliższej odległości również musi występować o odstępstwo od Rozporządzenia tak jak to robiła Spółka (...), która nie dostała takiego odstępstwa. Dlatego właśnie między innymi Wójt Gminy I. N. został skazany za przestępstwo umyślne, bo bez odstępstwa wydał decyzje administracyjne umożliwiające wzniesienie stacji paliw z budynkiem handlowo-gastronomicznym. Bez uzgodnienia zjazdów i bez zjazdów de facto można zbudować stacji ile się chce, ale nie będą skomunikowane z drogą S tak jak jest skomunikowana jest stacja Spółki (...).

Powoływanie się przez stronę pozwaną na bardzo niekorzystne ekonomiczne skutki potencjalnego wyroku dla Gminy T. jako podstawę oddalenia powództwa na podstawie art. 5 KC jest nieuzasadnione.

Zgodnie z treścią art. 5 KC nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Przez klauzule generalne rozumie się przepisy prawne, w których nie są dokładnie sprecyzowane wszystkie elementy składające się na hipotezę czy dyspozycję normy prawnej, a ocena konkretnego stanu faktycznego zostaje przerzucona na organ stosujący prawo (W., Prawo cywilne 1986, s. 83). Istotą i funkcją klauzul generalnych w prawie cywilnym jest możliwość uwzględnienia w ocenie różnego rodzaju okoliczności faktycznych, które nie mogą – w oderwaniu od konkretnego stanu faktycznego – być według jakiegoś schematu mającego walor bezwzględny oceniane raz na zawsze i w sposób jednakowy (post. SN z 29.3.1979 r., III CRN 59/79, L.).

W tym przepisie następuje odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary w znaczeniu obiektywnym czy też zasad uczciwości obowiązujących w stosunkach cywilnoprawnych. Odwołanie się do zasad współzycia społecznego oznacza odwołanie się do idei słuszności w prawie i do powszechnie uznawanych wartości w kulturze naszego społeczeństwa. Rozważana klauzula jest kontynuacją idei słuszności w prawie, a jej celem jest osiągnięcie elastyczności w stosowaniu prawa (zob. szerzej J. W., Słuszność, s. 114). Ujmując rzecz ogólnie, można przyjąć, że przez zasady współzycia społecznego należy rozumieć podstawowe zasady etycznego i uczciwego postępowania.

W zachowaniu powódki polegającym na dochodzeniu odszkodowania z tytułu utraconych korzyści na skutek przestępczego działania urzędników pozwanej Gminy Sąd nie dopatrywał się nadużycia prawa.

Podkreślić należy, iż dalej są ograniczenia co odległości zjazdów, o czym była mowa wyżej.

Również powoływanie się na to, że wypłata odszkodowania dla powódki doprowadzi do bankructwa pozwanej Gminy nie uzasadnia zastosowania w analizowanej sprawie art. 5 KC do oddalenia powództwa.

Pełnomocnicy procesowi Gminy podkreślali brak możliwości wyeliminowania decyzji przez Wójta przez niego samego, jednak pomijali kwestie związane ze słusznie zarzucanym przez stronę powodową jakimkolwiek brakiem aktywności Wójta celem podjęcia wspólnie z innymi organami uprawnionymi już do wyeliminowania decyzji z obiegu prawnego, czynności mających usunąć z obiegu prawnego decyzji wydanych w wyniku przestępstwa.

Ze względu na przedawnienie możliwości wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji administracyjnych, których ostateczny termin przedawnienia upłynął w dniu 25 sierpnia 2013 roku, a więc w momencie kiedy prawie 2 lata Wójtem w Gminie T. był F. S. doszło do sytuacji kiedy pod względem prawnym potwierdzono, iż doszło do naruszenia prawa przy wydawaniu decyzji lecz ze względu na upływ przedawnienia nie można wyeliminować ich z obrotu. Do sierpnia 2013 roku obecny Wójt Gminy T. wiedząc doskonale o przyszłym roszczeniu (...) Sp. z o.o. ((...) Spółka z o.o. już od 2004 roku informowała byłego Wójta Gminy jak i Radę Gminy o przyszłych roszczeniach, dowody w wystąpieniach i odpowiedziach znajdują się w aktach sprawy między innymi replice na sprzeciw) nie wystąpił z jakąkolwiek inicjatywą do prokuratury jako rzecznika interesu społecznego w postępowaniu administracyjnym, do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego czy też Wojewody (...) celem doprowadzenia do prawnego wyeliminowania z obiegu prawnego decyzji przestępczych (co sam potwierdził na rozprawie w dniu 31 maja 2022 roku) przyczyniając się do przedawnienia możliwości wyeliminowania z obiegu prawnego decyzji wydanych w wyniku przestępstwa. Spółka (...) wzywała po wyroku karnym w 2011 roku Wójta jak i Radę Gminy do wystąpienia do ww. organów celem wyeliminowania z obiegu prawnego decyzji - wezwania pozostały bezskuteczne, bez jakiegokolwiek odzewu. Pomimo niekorzystnego wyroku Sądu Apelacyjnego/Sądu Najwyższego dla Gminy T. Wójt Gminy (jak i Rada Gminy) z pełną świadomością nie występował do organów, które na gruncie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego uprawnione byłyby do stwierdzenia nieważności decyzji. Wójt nie przyłączył się nawet do prowadzonego przez A. L. postępowania o stwierdzenie nieważności decyzji a przede wszystkim nie wydał opinii Głównemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanemu wskazującej na zasadność wyeliminowania z obrotu prawnego decyzji wydanych w wyniku przestępstwa poprzez stwierdzenie ich nieważności ze względu na interes (...).

Nietrafny okazał się również zarzut przedawnienia roszczenia. Ponieważ szkoda wynika z popełnienia przestępstwa termin przedawnienia roszczenia o jej naprawienie wynosi 20 lat (art. 442¹ § 2 k.c.) i został przerwany na skutek złożenia wniosku o zawezwanie do próby ugodowej w dniu 17 grudnia 2013 r. oraz ponownie na skutek wniesienia pozwu w poprzedniej sprawie i ponownie na skutek wniesienia pozwu w niniejszej sprawie. Należy wskazać, iż szkoda w analizowanej sprawie po stronie powoda powstaje na bieżąco, cały czas, dopóki istnieje obiekt (...).

O odsetkach za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 455 k.c. Zgodnie z art. 455 k.c. jeżeli termin świadczenia nie jest oznaczony, ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Niezwłoczne spełnienie świadczenia oznacza jego spełnienie bez nieuzasadnionej zwłoki (w normalnym toku rzeczy). O tym, czy świadczenie zostało spełnione niezwłocznie, a zatem należycie, rozstrzygają okoliczności konkretnego przypadku, oceniane zgodnie z ogólną zasadą art. 354 k.c.

W niniejszej sprawie pismem, które wpłynęło do pozwanej Gminy 09.08.2019 roku powód wezwał pozwaną do zapłaty żądanej pozwem kwoty w terminie 5 dni. Po upływie tego okresu w dniu 16.08.2019 roku złożył pozew i dlatego Sąd zasądził odsetki za opóźnienie zgodnie z żądaniem pozwu od dnia 16.08.2019 roku.

Powództwo wniesione przeciwko Gminie T. było w pozostałej części niezasadne i podlegało oddaleniu jako wygórowane, o czym Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu był przepis artykułu 100 KPC, zgodnie z treścią którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Powód wygrał sprawę w 74% i w takim stosunku Sąd obciążył pozwanego kosztami procesu.

Zgodnie z treścią art. 83 ust 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

Zgodnie z treścią art. 113. 1. w/w ustawy kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu.

2. Koszty nieobciążające przeciwnika sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji nakazuje ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz:

1) strony, której czynność spowodowała ich powstanie;

2) strony zastąpionej przez kuratora lub

3) osoby, na której rzecz prokurator wytoczył powództwo lub zgłosił wniosek o wszczęcie postępowania.

3. Koszty sądowe, których nie miał obowiązku uiścić kurator, sąd może nakazać ściągnąć z innego majątku strony zastąpionej przez kuratora.

4. W wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może odstąpić od przewidzianego w ust. 2 i 3 obciążenia kosztami.

5. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do opłat, których nie miał obowiązku uiścić Skarb Państwa.

Na podstawie art. 83 ust 2, art. 113 ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nakazał ściągnąć od pozwanej Gminy T. na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Piotrkowie Tryb. kwotę 13.678,53zł (18.484,50zł z czego ściągnąć od pozwanego 74% =13.678,53zł) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa od uwzględnionej części powództwa jak w punkcie 3 wyroku.

Na podstawie art. 83 ust 2, art. 113 ust 2 pkt 1) ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał ściągnąć z roszczenia zasądzonego na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 4.805,97zł (18.484,50zł -13.678,53zł =4.805,97zł) tytułem zwrotu wydatków tymczasowo poniesionych przez Skarb Państwa od oddalonej części powództwa jak w punkcie 4 wyroku.

Wszystkie koszty procesu w sprawie wyniosły 188.518,50zł na co złożyło się: opłata od pozwu 100.000zł , wynagrodzenie pełn. powoda 25.000zł , 17zł opłaty od pełn. powoda. wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego 25.000zł, 17zł opłaty od pełn. pozwanego, wynagrodzenie biegłych 38.484,50zł. Z kwoty 188.518,50zł pozwany powinien ponieść 74%, czyli 139.503,69zł (188.518,50zł x 74%=139.503,69zł) a poniósł już 25000zł +17zł +13.678,53zł = 38.695,53zł, dlatego różnicę w kwocie 100.808,16zł Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu jak w punkcie 5 wyroku.

W ocenie Sądu, z uwagi na fakt, iż niniejsze postępowanie w zakresie stanu faktycznego i prawnego w zasadzie jest tożsame z już poprzednio toczącym się procesem, chodziło tylko o wysokość szkody za dalszy okres, nakład pracy pełnomocników stron był mniejszy niż w poprzednim postępowaniu, brak było podstaw do zasądzenia wynagrodzenia dla pełnomocników w wysokości trzykrotności stawki.

Sędzia Dorota Krawczyk

Z/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.